

Fordonsvård och underhållsteknik – bussar

Ämnet fordonsvård och underhållsteknik – bussar behandlar fordonsvård och underhåll av bussar. Ämnet behandlar även bussars huvudkomponenter samt produkter, verktyg och utrustning för fordonsvård och underhåll.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – bussar ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess verksamheter, arbetsmiljöer och risker. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om bussar, deras huvudkomponenter och användningsområden. Dessutom ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar kunskaper om fordonsvård och underhåll samt om enklare serviceåtgärder på bussar. Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att utföra enklare serviceåtgärder och underhåll på bussar samt att använda teknisk information, produkter och utrustning i arbetet.

Undervisningen ska bidra till att stimulera elevernas intresse för bussar samt bidra till förståelse av den betydelse bussar har inom samhälls- och arbetsliv. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner som tillämpas på arbetsplatsen och bestämmelser som reglerar arbetet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt inom fordonsvård och underhåll som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att använda tekniska begrepp och uttryck. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla en yrkesidentitet samt förmåga att kommunicera med både arbetskamrater och kunder. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla en förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över och samtala om arbetsuppgifter samt om den egna rollen i samband med olika arbetsprocesser.

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – bussar ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om fordonsverkstaden som arbetsplats samt om olika arbetsmiljöer och risker i en fordonsverkstad inrättad för bussar.
- Kunskaper om bussar och deras huvudkomponenter samt användningsområden.
- Kunskaper om servicebehov och olika serviceåtgärder samt vård och underhåll av olika bussar.
- Förmåga att utföra enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av bussar.
- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

- Förmåga att använda vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivåer i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – bussar

- Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet fordonsvård och underhållsteknik.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: FORE1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – bussar på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Orientering om fordonsverkstaden som arbetsplats samt dess olika arbetsmiljöer och risker.
- Handverktyg, utrustning, material och produkter samt olika användningsområden för dessa i samband med fordonsvård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Vanligt förekommande verktyg och utrustning avsedda för vård, underhåll och enklare service av bussar.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.
- Hur bussar är uppbyggda, deras huvudkomponenter och funktion i förhållande till respektive användningsområde samt betydelsen bussar har inom samhälls- och arbetsliv.
- Service-, vård- och underhållsbehov hos olika bussar.
- Metoder för byte av enklare servicedetaljer och hjul på bussar.
- Serviceprotokollens uppbyggnad och användning i samband med enklare serviceåtgärder på bussar samt betydelsen av service för funktion, trafiksäkerhet och miljö.
- Vård och underhåll samt enklare ytbehandling av bussar.
- Enklare serviceåtgärder på bussar, till exempel kontroll, smörjning, påfyllning och justering enligt serviceschema.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med fordonsvård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete enligt rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Riskbedömning i samband med arbete på fordon, däribland arbete på elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Ansvarsfull hantering av kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **vissa kunskaper** om bussar samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **vissa kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika bussar.

Eleven utför med **viss säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av bussar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **viss säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **kunskaper** om bussar samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika bussar.

Eleven utför med **säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av bussar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **goda kunskaper** om bussar samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **goda kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika bussar.

Eleven utför med **god säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av bussar.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **god säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.